

മി. സ്പീക്കർ : ബിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

മി. സ്പീക്കർ : ആദ്യം ലോകായുക്ത ബില്ലും രണ്ടാമത് ഇന്ത്യൻ ഡെവോഴ്സ് ബില്ലുമാണ് എടുക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ ബി.എ. സി.യിൽ ഉണ്ടായ ധാരണയനുസരിച്ച് ആദ്യം ഡെവോഴ്സ് ബിൽ എടുത്തിട്ട് രണ്ടാമത് ലോകായുക്ത ബിൽ എടുക്കുകയാണ്.

(2) 1999-ലെ ഇൻഡ്യൻ ഡെവോഴ്സ് (കേരള അമൻഡ്മെന്റ്) ബിൽ[†]

ഭക്ഷ്യ-വിനോദസഞ്ചാര നിയമവകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ) : സർ, 1999-ലെ ഇൻഡ്യൻ ഡെവോഴ്സ് (കേരള ഭേദഗതി) ബിൽ ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

മി. സ്പീക്കർ : ബിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഭക്ഷ്യ-വിനോദസഞ്ചാര-നിയമ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ) : സർ, 1999-ലെ ഇൻഡ്യൻ ഡെവോഴ്സ് (കേരള ഭേദഗതി) ബിൽ ആഭ്യന്തര കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച X-ാം സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് അയയ്ക്കണമെന്ന ഭേദഗതി ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

ജലസേചനവും തൊഴിലും വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. വി.പി. രാമകൃഷ്ണ പിള്ള) : സർ, ഞാൻ പ്രമേയത്തെ പിൻതാങ്ങുന്നു.

ഭക്ഷ്യ വിനോദസഞ്ചാര-നിയമവകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ) : സർ, 1999-ലെ ഇൻഡ്യൻ വിവാഹ മോചന ആക്ടിൽ പതിനേഴും ഇരുപതും വകുപ്പുകൾ പ്രകാരം ഓരോ ഡെവോഴ്സ് കേസിലും ജില്ലാ ജഡ്ജി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന വിധി ഹൈക്കോടതിയുടെ സ്ഥിരീകരണത്തിന് വിധേയമായിട്ടുള്ളതാണ്. ഇത് ഇനോർഡിനേറ്റ് ഡിലേ ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്. ജില്ലാ കോടതിയിൽ ഡെവോഴ്സ് കേസിൽ വിധിയായി അഞ്ചും ആറും കൊല്ലം കഴിഞ്ഞാലും ഹൈക്കോടതി ഡെവോഴ്സ് ചെയ്യുന്നില്ല. ഡെവോഴ്സ് ഹൈനലൈസ് ചെയ്തതിനു ശേഷം മാത്രമേ അവർക്ക് പുനർവിവാഹം ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ക്രിസ്ത്യൻസിനു മാത്രമേ ഇത്രയും ഒരു പ്രോബ്ലം ഉള്ളൂ. Bincy Mathew V.S., Sabu Abraham ആ കേസിൽ 10.8.1998-ൽ ഉണ്ടായ ജഡ്ജ്മെന്റിൽ ഹൈക്കോടതി തന്നെ പറഞ്ഞു ഇതു പുനഃപരിശോധിക്കണം, നിയമനിർമ്മാണം ഉണ്ടാക്കണമെന്ന്. അത് കഴിഞ്ഞ് 3.5.1999-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച 'Alice Thomas Vs Union of India' എന്ന കേസിലും ഇതുപോലെ ഹൈക്കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. ഇത് ഹ്യൂമൻ കൺസിഡറേഷനിൽ ഈ ബിൽ അമൻഡ് ചെയ്യണമെന്നാണ് നിർദ്ദേശം. യു.പി.യിൽ ഇതിന് അമൻഡ്മെന്റ് ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് യു.പി. യിലെ അമൻഡ്മെന്റിന്റെ അതേ മോഡലിൽതന്നെയാണ് ഇവിടെയും അമൻഡ്മെന്റ് കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നത്. ഇത് വളരെ അത്യാവശ്യമാണെന്ന് ക്യൂസ്ത്യൻ ഓർഗനൈസേഷനിലെ തന്നെ പലരും ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ലെറ്റേഴ്സ് എനിക്ക് കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. വേറെ കാര്യങ്ങളൊന്നുമില്ല. എല്ലാപേരും ഇതിനോട് യോജിക്കുമെന്ന് തന്നെയാണ് ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. മോഷൻ 'സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിയ്ക്ക്' എന്നാണ് ഞാൻ അവതരിപ്പിച്ചത്. സെലക്ട് കമ്മിറ്റിയെന്നുള്ള ഒരു ഭേദഗതി ഉണ്ട്; അത് ഞാൻ അക്സെപ്റ്റ് ചെയ്തേക്കാം.

[†] അനുബന്ധം 20

ശ്രീ. ടി.എം. ജേക്കബ് : 'ഇലിസിറ്റിംഗ് പബ്ലിക് ഒപ്പീനിയൻ' വേറെ രെണ്ണം വരുന്നുണ്ട്. സെലക്ട് കമ്മിറ്റിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അത് ഒപ്പീനിയൻ ആയിട്ടല്ല വരേണ്ടത്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റി എന്നുള്ളത് ഞാൻ മാറ്റിയിട്ട് മെമ്പേഴ്സിന്റെ ലിസ്റ്റ് ഇപ്പോൾ സബ്മിറ്റ് ചെയ്താം. ഇതൊരു സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് പോകുന്നതായിട്ടുള്ള ഭേദഗതി ചെയിഞ്ച് ചെയ്യാം.

മി. സ്പീക്കർ : അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള അറിയിപ്പൊന്നും കിട്ടിയിട്ടില്ല. ഞാൻ കാണുന്നത് സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിയെന്നാണ്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : സർ, ഞാൻ അത് മൂവ് ചെയ്തിട്ട് സെലക്ട് കമ്മിറ്റിയെന്നുള്ള മോഷൻ ഉണ്ടെങ്കിൽ അതങ്ങു അക്സപ്റ്റ് ചെയ്തേക്കാം എന്നു വിചാരിച്ചു.

ശ്രീ. ടി.എം. ജേക്കബ് : ഇപ്പോൾ സെലക്ട് കമ്മിറ്റിയെന്നുള്ള ഒരു തീരുമാനമായല്ലോ, ഇവിടെ അത് ധാരണയായല്ലോ.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : അത് ഇപ്പോഴാണ്. സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിയെന്നുള്ള മോഷനാണ് കൊണ്ടുവന്നത്. ഇവിടെ വന്നതിനുശേഷം എല്ലാ കക്ഷിനേതാക്കൾമാരും ഇത് സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് പോകുന്നതാണ് നല്ലത്, സ്വൽപ്പം സാമ്പാക്കം കിട്ടും. എല്ലാ ഒപ്പീനിയനും ശേഖരിക്കാനുള്ള സമയം വേണം എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞു, ഞാൻ അത് എഗ്രി ചെയ്തു. ആ മോഷൻ ഞാൻ ഇൻട്രാഡ്യൂസ് ചെയ്യുമ്പോഴാകാം, അല്ലെങ്കിൽ വേറെയാരെങ്കിലും അവതരിപ്പിക്കുന്ന മോഷൻ അക്സപ്റ്റ് ചെയ്തു കൊണ്ടാകാം.

ശ്രീ. ടി.എം. ജേക്കബ് : സാധാരണ ഓഫീഷ്യൽ മോഷനാണ് വേണ്ടത്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : രണ്ടും ആകാം, ഏത് നിയമം പറയുന്നു പാടില്ല എന്ന്? ഞാൻ തന്നെ മൂവ് ചെയ്യാം. ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടാണ്.

മി. സ്പീക്കർ : ഞാൻ ഇപ്പോഴാണ് അറിഞ്ഞത്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : ഇവിടെ വച്ചാണ് അങ്ങനെയൊരു സംഭവം ഉണ്ടായത്.

മി. സ്പീക്കർ : നമ്മൾ ബിസിനസ് അഡ്വൈസറി കമ്മിറ്റിയിൽ ചർച്ച ചെയ്ത് എടുത്ത തീരുമാനം ഇവിടെ അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് വിടുക എന്നുള്ളതാണ്. ഇന്നത്തെ അജണ്ടയിലും അതാണ് പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. എന്റെ അസംബ്ലി നോട്ടീസിലും അതാണ് ഉള്ളത്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : അതെല്ലാം ശരിയാണ്. ഞാൻ തന്നെ മൂവ് ചെയ്യാം, സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിയെന്നുള്ളത് മാറ്റിയിട്ട് സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് അയയ്ക്കാൻ ഞാൻ ലിസ്റ്റ് സബ്മിറ്റ് ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

മി. സ്പീക്കർ : ബിൽ പൊതുജനാഭിപ്രായം ആരായുന്നതിനായി സർക്കുലേറ്റ് ചെയ്യണമെന്ന ഭേദഗതി ശ്രീ. കെ.എം. മാണി

ശ്രീ. കെ.എം. മാണി : സർ, 1999-ലെ ഇൻഡ്യൻ ഡെവോഴ്സ് (കേരള ഭേദഗതി) ബിൽ പൊതുജനാഭിപ്രായം ആരായുന്നതിനായി 31.1.2000 വരെ സർക്കുലേറ്റ് ചെയ്യണമെന്ന ഭേദഗതി ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

സർ, ഇവിടെ ഇലിസിറ്റിംഗ് പബ്ലിക് ഒപ്പീനിയനും ഉണ്ട്, സെലക്ട് കമ്മിറ്റിയുമുണ്ട്. ഇൻഡ്യൻ വിവാഹ മോചന നിയമമനുസരിച്ച് വിവാഹം

വേർപെടുത്തുകയോ അസാധുവാക്കുകയോ ചെയ്തുകൊണ്ട് ജില്ലാ കോടതി ഒരു ഡിക്രി പുറപ്പെടുവിച്ചാൽ ആ ഡിക്രി ഹൈക്കോടതി കൺഫറം ചെയ്യണം എന്നുള്ളതായിരുന്നു മൂലനിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥ. ആ വ്യവസ്ഥ എടുത്തുകളയുന്നതാണ് ഇപ്പോഴത്തെ ഭേദഗതി. എന്നിക്ക് ഈ കാര്യത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം (സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് ഓഫ് ഒബ്ജക്ട്സ് ആന്റ് റീസൺസ്) സമ്മിശ്ര വികാരമാണുള്ളത്. അതിൽ ഗുണവും ദോഷമുണ്ട്. സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് ഓഫ് ഒബ്ജക്ട്സ് ആന്റ് റീസൺസിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. Another Division Bench of the Hon'ble High Court of Kerala in its judgement dated 3.5.1999 in o.p. No. 357/93 in the case of Aliysious Thomas Vs Union of India has directed the Government of Kerala to bring in an amendment to the Indian Divorce Act, 1869 on the lines of the Utter Pradesh Amendment. ഹൈക്കോടതികൾക്ക് നിയമം റദ്ദ് ചെയ്യാം, ഹൈക്കോടതിക്ക് ഒരു ഭേദഗതി കൊണ്ടുവരുന്നത് നല്ലതാണെന്ന് പറയാം. പക്ഷെ യു.പി. മോഡലിൽ ഒരു ഭേദഗതി കൊണ്ടുവരണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കാൻ ഹൈക്കോടതികൾക്കുപോലും അവകാശമില്ല. ഇത് നിയമസഭയുടെ നിയമ നിർമ്മാണ അവകാശത്തിലുള്ള ഒരു കടന്നുകയറ്റമാണ്. ഇതിന് ഒരു സാംഗ് റ്റിറ്റിയുണ്ട്. ആ നിലയിലേക്ക് may be an observation. അതൊരു വലിയ binding ആയിട്ട് നമ്മൾ ആ കാര്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് എടുത്തിട്ട് കാര്യമില്ല. ഹൈക്കോടതി യു.പി. മോഡലിൽ എടുത്തുകൊള്ളൂ എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് അത് അപ്പാടേ സ്വീകരിക്കണമെന്നില്ല. നമുക്ക് ഏതാണോ നല്ലത് എന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി നമ്മുടെ നിയമസഭയിൽ ചർച്ചചെയ്ത് ഗുണകരമായ ഒരു തീരുമാനമെടുക്കാം. എന്നാൽ ഹൈക്കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശവും അവരുടെ ഒബ്ജക്ട്വേഷനും അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഗുണകരമായിട്ടുള്ള ചില കാര്യങ്ങൾ എടുക്കുന്നതായിരിക്കും നമുക്ക് നല്ലത് എന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്. ഇതിനകത്തെ ഗുണവും ദുഷ്ടവും ഞാൻ പറയട്ടെ, ഇതിന്റെ അകത്തുള്ള ഗുണം കൺഫർമേഷൻ കളയുന്നു എന്നുണ്ടെങ്കിൽ ജില്ലാ കോടതിയുടെ ഡിക്രിയിൽ ഹൈക്കോടതിയുടെ കൺഫർമേഷൻ വാങ്ങിയിരിക്കണം എന്നു പറയുന്നതിലുള്ള ഗുണം ജില്ലാകോടതിയിൽ വച്ച് മാറേജ് ഡിസോൾവ് ചെയ്തതിനുശേഷം വേർപിരിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഭാര്യഭർത്താക്കൾമാർ വേർപിരിയലിൽ ഹൈക്കോടതിയുടെ കൺഫർമേഷൻ കിട്ടാൻവേണ്ടി വർഷങ്ങളോളം കാത്തിരിക്കുന്നു. മനോവേദനയകറ്റാൻ തീർച്ചയായിട്ടും നല്ലതാണ്. ആ നിലയിൽ ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഹൈക്കോടതിയുടെ കൺഫർമേഷൻ എടുത്തുകളയുന്നത് നല്ലതാണ്. എന്നാൽ വേറെ ചില കേസ്സുകളിൽ..... കഴിഞ്ഞയാഴ്ച തന്നെ എന്റെ ഒരു സ്നേഹിതൻ, ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ പറയുന്നില്ല, അമേരിക്കയിലാണ് അദ്ദേഹം ജോലിചെയ്യുന്നത്. അദ്ദേഹം എന്റെ അടുത്തുവന്നു പറഞ്ഞു ഞങ്ങൾ സെപ്പറേറ്റ് ചെയ്തു, പക്ഷെ ഇപ്പോൾ ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ഫോണിൽ സംസാരിക്കാറുണ്ട്. ഞങ്ങൾ ഇനി ഒരുമിച്ചു താമസിച്ചാൽ എന്ത് എന്ന് വിചാരിക്കുകയാണ് എന്ന്. ഞാൻ പറഞ്ഞു നിങ്ങൾ പെട്ടെന്ന് ചെയ്യണമെന്ന്. ഇങ്ങനെയുള്ള നിരവധി കേസ്സുകൾ ഉണ്ട്. ഭാര്യഭർത്താക്കൾമാർ വേർപിരിഞ്ഞതിനുശേഷവും അവർക്ക് മനസ്സിനകത്ത് വീണ്ടും യൂണിഫൈ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ആഗ്രഹം ഉണ്ടാകും.

മീ. സ്പീക്കർ : ആ ആഗ്രഹം എപ്പോഴും നല്ലതാണ്.

ശ്രീ. കെ.എം. മാണി : സർ, വീണ്ടും ഭാര്യഭർത്താക്കൾമാരാകണമെന്ന് ആഗ്രഹമുള്ളവരുണ്ട്. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ കൺഫർമേഷൻ കിട്ടണമെന്ന് പറയുന്നത് ഒരു ഇടവേളയാണ്. ഇടവേളയെന്നുപറഞ്ഞാൽ, ഒരു വികാരത്തിന്റെ പേരിൽ ഒരു കേസ്സ് കൊടുത്ത് ജില്ലാ കോടതി അത് ഡിസോൾവ് ചെയ്യാൻ

തിരുമാനിക്കുന്നു. പിന്നീട് കൺഫർമേഷൻ കിട്ടുന്നതുവരെ ഒരു ഇടവേള. അവർക്ക് വീണ്ടും ഒരു വീണ്ടുവിചാരത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ഇടവേള എന്നുള്ള നിലയ്ക്ക് നല്ലതായിരിക്കാം. അതുകൊണ്ട് കൺഫർമേഷൻ അപ്പാടേ തെറ്റാണെന്ന് പറയുന്നത് ശരിയല്ല. കൺഫർമേഷൻ എടുത്തുകളഞ്ഞാൽ ഗുണവും ദോഷവുമുണ്ട്. കൺഫർമേഷൻ നിലനിന്നാലും ഗുണവും ദോഷവുമുണ്ട്. ആ നിലയിൽ ഒരു സമ്മിശ്രവികാരമാണ് ഉള്ളത്. അതുകൊണ്ട് നമുക്ക് ഒരു കാര്യം ചെയ്യാം. അപ്പീലിന് പ്രൊവിഷനുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ജില്ലാ കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തിന്മേൽ അപ്പീൽ പോവുകയും അങ്ങനെയൊരു പ്രൊവിഷൻ ഉണ്ടെങ്കിൽ അപ്പീൽ പോകുന്നതിനിടയിൽ വേണമെങ്കിലും വീണ്ടുവിചാരത്തിനുള്ള സന്ദർഭമുണ്ടാക്കാം. ഏതായാലും അപ്പീൽ പ്രൊവിഷനെപ്പറ്റി നമുക്ക് ആലോചിക്കാം. ഇത് കൺകറന്റ് ലിസ്റ്റിൽപ്പെട്ട ഒരു കാര്യമാണ്. നമ്മുടെ ഭരണഘടനയിലെ കൺകറന്റ് ലിസ്റ്റിൽപ്പെട്ട ഒരു വിഷയമാണ് marriage and divorce. അപ്പോൾ ആർട്ടിക്കിൾ 254 (2) അനുസരിച്ച് കൺകറന്റ് ലിസ്റ്റിൽപ്പെട്ട ഒരു വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു സംസ്ഥാന നിയമസഭ ഒരു നിയമം പാസ്സാക്കിയാൽ അതിന് ഇന്ത്യൻ പ്രസിഡന്റിന്റെ കൺകറൻസ് ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ ആ നിയമം സംസ്ഥാനത്ത് പ്രാബല്യത്തിൽ വരൂ. ആ നിയമത്തിന് വാലിഡിറ്റി വേണമെങ്കിൽ ഇന്ത്യൻ പ്രസിഡന്റിന്റെ അംഗീകാരം വേണം. ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിന്റെ ഒരു സർക്കുലർ ഉണ്ട്. അത് എന്താണെന്ന് ചോദിച്ചാൽ ഇങ്ങനെയുള്ള കേസ്സുകളിൽ ഇന്ത്യൻ പ്രസിഡന്റിന്റെ അംഗീകാരം വേണ്ട. കൺകറന്റ് ലിസ്റ്റിലെ വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ച് നിയമനിർമ്മാണങ്ങൾ നടത്തുമ്പോൾ യൂണിയൻ ഹോം മിനിസ്ട്രിയുടെ പ്രീവിയസായിട്ടുള്ള ക്ലിയറൻസ് വേണമെന്ന ഒരു സർക്കുലർ ഉണ്ട്. ഞാൻ നിയമ വകുപ്പുമന്ത്രിയായിരുന്നപ്പോൾ ആ സർക്കുലർ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ആ സർക്കുലറിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട നിയമ വകുപ്പുമന്ത്രിയോട് ഞാൻ ചോദിക്കുന്നത് ഇതിനുമുമ്പ് കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ, കേന്ദ്ര ഹോം മിനിസ്ട്രിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള ഒരു ക്ലിയറൻസ് ഈ ബിൽ ഇവിടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് കിട്ടിയിട്ടുണ്ടോ? ഇല്ലായിരിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. ഇന്നത്തെ പത്രത്തിൽ കണ്ടു ഇതിന് ക്ലിയറൻസ് നൽകാമെന്ന് കേന്ദ്രം പറഞ്ഞതായിട്ടുള്ള ഒരു മെസേജ് കിട്ടിയിരിക്കുന്നു എന്ന്. എന്റെ അറിവുവച്ച് ഞാൻ പറയുകയാണ്. അത് തെറ്റാണെങ്കിൽ പറയണം. ലാ സെക്രട്ടറി ഡൽഹിയിൽ ചെന്നു. എന്നിട്ട് യൂണിയൻ ഹോം സെക്രട്ടറിയുമായിട്ട് സംസാരിച്ചു. യൂണിയൻ ഹോം സെക്രട്ടറി പറഞ്ഞു. കേന്ദ്രം പാർലമെന്റിൽ ഇതേ മാതൃകയിലുള്ള ഒരു റേഗുലേറ്റി കൊണ്ടുവരാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു എന്ന്. ഉടനെ ലാ സെക്രട്ടറി പറഞ്ഞു “ഞങ്ങൾക്ക് ഇത് കൊണ്ടുവരാതിരിക്കാൻ സാധിക്കില്ല. കാരണം ഹൈക്കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശമാണ്” എന്ന്. പക്ഷേ, ഞങ്ങൾ ഒന്ന് കൊണ്ടുവരുന്നുണ്ടെന്ന് യൂണിയൻ ഹോം മിനിസ്ട്രിയിൽനിന്ന് സെക്രട്ടറി പറയുകയുണ്ടായി. ചുരുക്കിപ്പറയട്ടെ, ഓറലായിട്ടുള്ള ഒരു ഉറപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഇപ്പോൾ ഈ ബിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ആ ഉറപ്പ് എന്ന് പറയുന്നത് ഇന്നത്തെ പത്രത്തിലൂടെ ഒരു വാർത്ത വന്നിട്ടുണ്ട് - ആ ഉറപ്പിലൂടെയാണ്. എഴുതപ്പെട്ട് കിട്ടിയിരിക്കുന്ന ഒരു കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ എന്നുള്ള നിലയ്ക്ക്, ഈ ബില്ലിന് ക്ലിയറൻസ് നൽകിയ ഒരു കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ കേന്ദ്ര യൂണിയൻ മിനിസ്ട്രിയിൽനിന്ന് നമുക്ക് കിട്ടാത്ത നിലയ്ക്ക് ഈ ബിൽ ഇതേ നിലയിൽ ഇന്ന് അവതരിപ്പിക്കുന്നത് ശരിയായ ഒരു നടപടിക്രമമല്ലെന്ന് ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ചുവെന്നുള്ളതുപക്ഷേ, ഞാൻ ഇത് പറയാൻ കാരണമെന്താണെന്ന് ചോദിച്ചാൽ, കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് നിയമം കൊണ്ടുവരാൻ പോവുകയാണ്. ശ്രീ. ഒ. രാജഗോപാൽ യൂണിയൻ ലാ മിനിസ്റ്ററായതിനുശേഷം തിരുവനന്തപുരം സന്ദർശിച്ചു. തിരുവനന്തപുരം സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഒരു സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

“ക്രിസ്ത്യൻ വിവാഹമോചന നിയമഭേദഗതി ചർച്ചയ്ക്കുശേഷം”—എന്ന് ശ്രീ. ഒ. രാജഗോപാൽ. ക്രിസ്ത്യൻ സമുദായത്തിലുള്ളവരുമായി ചർച്ചചെയ്ത് അഭിപ്രായ സമന്വയത്തിനുശേഷമേ ക്രിസ്ത്യൻ വിവാഹമോചന നിയമത്തിൽ ഭേദഗതി വരുത്തൂ എന്ന് കേന്ദ്ര നിയമസഹമന്ത്രി ശ്രീ. ഒ. രാജഗോപാൽ അറിയിച്ചു. ഇക്കാര്യം കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ സജീവ പരിഗണനയിലാണ്. ക്രിസ്തീയ സമൂഹത്തെ ബാധിക്കുന്നതും സുപ്രധാനവുമായതിനാലാണ് അവരുടെ അഭിപ്രായം തേടുന്നത്. ക്രിസ്ത്യൻ സമൂഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം കോട്ടയത്ത് കേൾക്കും, 15-ന് കൊച്ചിയിലും, ഇക്കാര്യം ചർച്ചചെയ്യുമെന്ന് മീറ്റ് ദി പ്രസ്സിൽ ശ്രീ. ഒ. രാജഗോപാൽ അറിയിച്ചു. അപ്പോൾ യൂണിയൻ ഹോം സെക്രട്ടറി ലാ സെക്രട്ടറിയോട് ഓറലായിട്ട് പറഞ്ഞതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ശ്രീ. ഒ. രാജഗോപാൽ തിരുവനന്തപുരത്ത് പ്രസ്സിനോട് വെളിപ്പെടുത്തിയ വിവരം വച്ച് ആലോചിച്ച് നോക്കുമ്പോൾ കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ വിവാഹമോചനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഡെവോഴ്സ് ആക്ടിൽ ഒരു ഭേദഗതി കൊണ്ടുവരാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഇത് കൊണ്ടുവരാൻ പെർമിഷൻ വാങ്ങിക്കാത്തതിന്റെ കാരണം എനിക്കറിയാം. ധൃതി വയ്ക്കുന്നതിന് വേറെ ചില പ്രശ്നങ്ങളുണ്ട്. ഈ ഡെവോഴ്സ് ആക്ടിന് കേന്ദ്രം ഒരു ഭേദഗതി കൊണ്ടുവരാൻ പോകുന്നു. കൺകറന്റ് വിഷയത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു നിയമം സംസ്ഥാനവും ഭേദഗതി ചെയ്യാൻ പോകുന്നു. എന്റെ അഭിപ്രായം, ലാ മിനിസ്റ്റർ കേന്ദ്ര ലാ മിനിസ്റ്ററുമായി ആലോചിച്ചുകൊണ്ട് രണ്ടുകൂട്ടരും ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരു ധാരണയോടുകൂടി ഒരു നിയമം കൊണ്ടുവരികയാണെങ്കിൽ അത് കൂടുതൽ കരണീയമായിരുന്നു. ഈ നിയമസഭ ഇന്ന് ഈ നിയമം പാസ്സാക്കുന്നുവെന്നിരിക്കട്ടെ, കോയമ്പത്തൂരിലുള്ള കത്തോലിക്കക്കാർക്കും മദ്രാസിലുള്ള ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും ബോംബെയിലുള്ള ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും അത് ബാധകമല്ല. അത് ഡൽഹിയിലുള്ള ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് ബാധകമല്ല. നമ്മുടെ സംസ്ഥാന നിയമസഭ പാസ്സാക്കുന്നത് territorial jurisdiction ആണ്. നമ്മുടെ സ്റ്റേറ്റിന് അകത്തുള്ളതാണ്. നേരെ മറിച്ച് യൂണിയൻ പാർലമെന്റിൽ ഒരു നിയമം പാസ്സാക്കിയാൽ ആൾ ഇന്ത്യാ ജുറിസ്ഡിക്ഷൻ അതിന് കിട്ടുകയാണ്. അതിന് ആപ്ലിക്കബിലിറ്റി കിട്ടുകയാണ്. ഞാൻ പറയുന്നത് നിയമം വേണ്ടെന്നല്ല. മി. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ, ഇക്കാര്യത്തിൽ കേന്ദ്രം ഒരു നിയമം ഇനി കൊണ്ടുവന്നാൽ നമ്മുടെ ചർച്ച പോയില്ലേ? വെറുതേ നമ്മുടെ സമയം കളഞ്ഞതാവില്ലേ? ഈ നിയമത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു നല്ല ധാരണ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഉണ്ടാകണമായിരുന്നു. കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് ഇന്നത് ചെയ്യാൻ പോവുകയാണെന്ന് ഞങ്ങളോട് ഈ നിയമസഭയിൽ പറയാമായിരുന്നു.

ശ്രീ. കെ.സി. ജോസഫ് : സർ, ക്രിസ്തീയ വിവാഹങ്ങളിൽ വൈദികർ പറയുന്നത് ‘ദൈവം കൂട്ടിച്ചേർത്തതിനെ മനുഷ്യൻ വേർപെടുത്താതിരിക്കട്ടെ’ എന്നാണ്. അങ്ങനെയാണ് ആ ചടങ്ങ് പെർഫോം ചെയ്യുന്നത്. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ക്രിസ്തീയ വിവാഹങ്ങൾക്ക് സിവിൽ ലാ അനുസരിച്ച് ഡിസൊല്യൂഷൻ പ്രൊവിഷൻ ഉണ്ടാക്കുന്നത് ക്രൈസ്തവ നടപടികൾക്ക് യോജിച്ചതാണോ?

ശ്രീ. കെ.എം. മാണി : സർ, ഈ അമെന്റ്മെന്റ് വന്നതുകൊണ്ട് ഇത് നിയമ വകുപ്പുമന്ത്രി പരിശോധിക്കേണ്ട ഒരു വിഷയമാണ്. അതിലേക്ക് ഞാൻ വരുന്നുണ്ട്.

ഭക്ഷ്യ-വിനോദസഞ്ചാര-നിയമ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ) : സർ, ഡെവോഴ്സ് ചെയ്യാനുള്ള പ്രൊവിഷൻ ഇപ്പോഴേ ഉണ്ട്. ഹൈക്കോടതിയുടെ കൺകറന്സിന് മാത്രമേ മാറ്റം വരുന്നുള്ളൂ.

ശ്രീ. കെ.എം. മാണി : സർ, ഞാൻ അത് പറയുമ്പോൾ നിയമ വകുപ്പു മന്ത്രിക്ക് മനസ്സിലാകും. ഇനിയും ഭേദഗതി ആവശ്യമാണ്. ഈ ഒരു ഭേദഗതി പോരാ. ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വേർപെടുത്തലിന്റെ കാര്യത്തിൽ നിലനിൽക്കുന്ന, അവർക്കുണ്ടാകുന്ന പ്രയാസങ്ങൾ ഹിന്ദു കമ്മ്യൂണിറ്റിക്കും മുസ്ലിം കമ്മ്യൂണിറ്റിക്കും ഇല്ലാത്ത ചില ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഞാൻ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാം. അത് വേണമെങ്കിൽ ഈ ഭേദഗതിയിൽത്തന്നെ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് കൊണ്ടുവരാനുള്ള സ്വതന്ത്ര്യമുണ്ട്. അത് ഞാൻ പറയാം. ഇപ്പോൾ നമുക്ക് ഭേദഗതി ബില്ലിൽ വരുത്തേണ്ട പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കാര്യം ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു നിയമമെന്ന് പറയുന്നത്.....

മി. സ്പീക്കർ : ഈ നിയമത്തിൽ ബി.എ.സി. ഉൾപ്പെടെ ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു ധാരണയെക്കുറിച്ച് പറയുകയാണ്. ഇതൊരു ചെറിയ ഡിസ്കഷൻ നടത്തി 130 മണിക്ക് തീർക്കുക, അടുത്ത ബില്ലിനെ സംബന്ധിച്ച് വിശദമായി ചർച്ചചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് തീരുമാനം.

ശ്രീ. കെ.എം. മാണി : സർ, ഈ ഒരു വൈറ്റൽ പോയിന്റ് അങ്ങ്ക്വടി കേൾക്കുന്നുവെങ്കിൽ വളരെ സഹായകരമാണ്. എന്താണെന്നുവെച്ചാൽ നിയമ സഭയോ പാർലമെന്റോ പാസ്സാക്കിയ ഒരു നിയമത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ Cannon Law ആയിരിക്കും വിവാഹമോചന കാര്യത്തിൽ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് ബാധകമെന്നായിരുന്നു ആദ്യത്തെ ഹൈക്കോടതിയുടെ സ്റ്റാൻഡ്. സർ, എന്നു പറഞ്ഞാൽ എഴുതപ്പെട്ട നിയമം വിവാഹമോചന കാര്യത്തിൽ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക്, തിരുകൊച്ചിയിലില്ലായിരുന്നു. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ Cannon Law-ആയിരിക്കും അവർക്ക് ബാധകമെന്ന് 1993, (1) കെ.എൽ.ടി. - 652-ാം പേജിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുള്ള ഹൈക്കോടതി റൂളിംഗ് ആണ്. ആ റൂളിംഗ് ആയിരുന്നു ആദ്യത്തെ നിയമം. Cannon Law -ആണ് final. ആ Cannon Law- ആയിരിക്കും പ്രിവെയ്ൽ ചെയ്യുന്നത് എന്നായിരുന്നു ഹൈക്കോടതിയുടെ ആദ്യത്തെ ജഡ്ജ്മെന്റ്. പിന്നെ ഹൈക്കോടതി അതിൽനിന്നും മാറി. ഹൈക്കോടതി മാറിയത് George Sebastian V. Molly Joseph 1994 (2) KLT 387-ൽ report ചെയ്തിട്ടുള്ളതും, അതുപോലെതന്നെ Kurian V Alphonsa, Jose V. Alice എന്നീ കേസുകളിലെല്ലാം ഹൈക്കോടതി വ്യത്യസ്തമായ നിലപാടുകൾ സ്വീകരിക്കുകയുണ്ടായി. വ്യത്യസ്തമായ നിലപാട് എന്ന് പറയുന്നത് ഹൈക്കോടതിയുടെ ഒരു ജഡ്ജ്മെന്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. ഞാൻ ആ ജഡ്ജ്മെന്റിന്റെ 18-ാമത്തെ പാർഗ്രാഫ് വായിക്കാം. അതായത് - George Sebastian V. Molly Joseph 1994 (2) KLT 387 a Special Bench of the Kerala High Court - പുറപ്പെടുവിച്ച ജഡ്ജ്മെന്റിലെ 18-ാമത്തെ പാർഗ്രാഫ്. അത് വായിച്ചു കഴിയുമ്പോഴാണ് നമുക്കതിൽ എന്ത് അമെന്റ്മെന്റ് ആണ് വേണ്ടതെന്ന് മനസ്സിലാകുന്നത്. "Cannon Law (or personal law of Christians) can have theological or ecclesiastical implications to the parties. But after the Divorce Act came into force a dissolution or annulment granted under such personal law cannot have any legal impact as statute has provided a different procedure and a different code for divorce or annulment. It may be that a decree of divorce or annulment granted by a civil court cannot compel ecclesiastical authorities to solemnize a second marriage for any one of the parties thereto. It is open to such authority to insist that until the spiritual bond is also snapped through the steps envisaged in the Cannon Law they would not perform or celebrate such second marriage. But the converse is not the legal position. In another words, when the

ecclesiastical court grants annulments or divorce the church authorities would still continue under disability to perform or solemnize a second marriage for any of the parties until the marriage is dissolved or annulled in accordance with the statutory law in force..... ഇപ്പോൾ ഇത് വന്നിരിക്കുന്നത് എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അന്ന്, ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സഭാ കോടതി ഒന്ന്, സിവിൽ കോടതി ഒന്ന്. രണ്ടിന്റേയും നിയമ വ്യവസ്ഥകൾ വ്യത്യസ്തം. രണ്ടും കോൺഫ്ളിക്റ്റിംഗ് ജഡ്ജ്മെന്റ്. ഒന്ന് സഭാ കോടതിയുടെ ജഡ്ജ്മെന്റും, സിവിൽ കോടതിയുടെ ജഡ്ജ്മെന്റുകളും തമ്മിൽ കോൺഫ്ളിക്റ്റിംഗ് ആയി ജഡ്ജ്മെന്റ് ഉണ്ടാക്കാം. അതുകൊണ്ട് ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇക്കാര്യത്തിൽ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടായിരിക്കുകയാണ്. ക്രിസ്ത്യാനികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വളരെ പ്രയാസകരമായ ഒരു സ്ഥിതിവിശേഷം അവർക്കിടയിൽ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വിവാഹമോചനം വേണമെങ്കിൽ സിവിൽ കോടതിയുടേയും സഭാ കോടതിയുടേയും രണ്ട് ജഡ്ജ്മെന്റ് വേണം. ഹിന്ദു കമ്മ്യൂണിറ്റിയ്ക്കും മുസ്ലീം കമ്മ്യൂണിറ്റിയ്ക്കും ഇത് ഇല്ലാത്തതാണ്. സിവിൽ കോടതിയുടേയും സഭാ കോടതിയുടേയും ജഡ്ജ്മെന്റ് ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ ഒരു വിശ്വാസിക്ക് ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയിൽ ജീവിക്കാൻ പറ്റൂ എന്ന ഒരു പരിതസ്ഥിതി വന്നിരിക്കുകയാണ്. അതുകൊണ്ട് Canon Law - പ്രകാരം dissolution - നടന്നാലും സിവിൽ ഡിക്രിയുടെ അഭാവത്തിൽ

മി. സ്പീക്കർ : ഇത് ബിസിനസ്സിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയത് കൂടുതൽ സമയം എടുക്കില്ല എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടാണ്. പ്രധാനപ്പെട്ടത് ലോക് അയ്യക്ത നിൽ ആണ്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതെല്ലാം വളരെ ഗഹനമായ കാര്യങ്ങളാണ്.

മി. സ്പീക്കർ : ഒറിജിനൽ ആക്ടിൽ വരുന്ന കാര്യങ്ങളും ജനറലായിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളുമല്ല ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നത്. ഒരു ചെറിയ ഭേദഗതിയുടെ കാര്യം മാത്രമേയുള്ളൂ. അത് പൊതുവിൽ എഗ്രി ചെമ്പേണ്ട കാര്യമേയുള്ളൂ.

ശ്രീ. കെ.എം. മാണി : This is the crux of the problem. Sir, ഈ നിയമത്തിനകത്ത് ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിക്കുവേണ്ടി ഒരു പുതിയ സബ് ക്ലാസ്സ് കൂടി ഇൻസേർട്ട് ചെയ്യണമെന്നുള്ളത് കേരളത്തിലെ ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിക്കുവേണ്ടി കേരള നിയമസഭയിൽനിന്ന് ഞാൻ പറയുകയാണ്. That is the crux of the problem. ഇവിടെ Canon Law-പ്രകാരം dissolution നടന്നാലും സിവിൽ ഡിക്രിയുടെ അഭാവത്തിൽ സിവിൽ ലാ അനുസരിച്ച് ഭാര്യാഭർത്താക്കൻമാരാണ് അവർ. Second Marriage സാധ്യമല്ല. Second Marriage ആരെങ്കിലും നടത്തിയാൽ bigamy- ആകും. ബഹുഭാര്യത്വത്തിന് കേസ്സെടുക്കും. ആ വിവാഹം നടത്തിക്കൊടുത്താൽ നടത്തിക്കൊടുക്കുന്ന കാർമ്മികനും ആ കേസ്സിൽ കൂടും. അതിന്റെ അർത്ഥം ecclesiastical കോടതിയിൽ നിന്നും വിവാഹ മോചനം നടത്തിയാലും സിവിൽ കോടതിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സിവിൽ കോടതിയുടെ ഡിക്രി നമുക്ക് കിട്ടുന്നില്ല എന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഭാര്യാഭർത്താക്കൻമാർ അവർക്ക് രണ്ടാം മാര്യാളുണ്ടെങ്കിൽ Bigamy-ആകും. സിവിൽ കോടതിയുടെ സിവിൽ ജഡ്ജ്മെന്റ് ആണ് പ്രധാനം. ആ സിവിൽ ജഡ്ജ്മെന്റിന്റെ അഭാവത്തിൽ Ecclesiastical കോടതിയുടെ dissolution- ഉണ്ടെങ്കിൽ പോലും ബഹു ഭാര്യാഭർത്തൃത്വം എന്നുള്ള നിലയ്ക്ക് കേസ്സെടുക്കാൻ കാരണമാണ്. നേരെതി

രിച്ച് converse. സിവിൽ കോടതി ക്രിസ്ത്യൻ ദമ്പതികളുടെ വിവാഹം വേർപെടുത്തിയാലും പിന്നെയുള്ള ബുദ്ധിമുട്ട് Ecclesiastical -കോടതിയുടെ പെർമിഷൻ ഇല്ലെങ്കിൽ സഭാവിധിക്കാണ്. സഭയുടെ പുറത്ത് പോകും. അതുകൊണ്ട് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്, 19-ാം വകുപ്പിൽ

മി. സ്പീക്കർ : ഇപ്പോൾത്തന്നെ അരമണിക്കൂർ സമയം കഴിഞ്ഞു.....

ശ്രീ. കെ.എം. മാണി : ഇതിൽ അസഹിഷ്ണുത കാണിച്ചിട്ട് കാര്യമില്ല. ഇത് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കാര്യമാണ്. 19-ാമത്തെ വകുപ്പിൽ 4-ാമത്തെ ഉപ വകുപ്പ് കഴിഞ്ഞിട്ട് ഒരു ക്ലാസ്സ് കൂടി ചേർക്കാൻ ഗവൺമെന്റ് തയ്യാറാകണം.

മി. സ്പീക്കർ : ഇത് സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് വിടുകയാണ്. ഇപ്പോൾ പാസ്സാക്കുന്നില്ല.

ശ്രീ. കെ.എം. മാണി : സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് അയയ്ക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഈ സഭയുടെ വികാരംകൂടി മനസ്സിലാക്കേണ്ട? സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് അയച്ച് തെളിവെടുക്കുമ്പോൾ എന്താണ് ഇവിടത്തെ പ്രോബ്ലം എന്നുള്ളതിനെ സംബന്ധിച്ച് നമ്മൾ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. അതുകൊണ്ട് 19-ാമത്തെ വകുപ്പ് കഴിഞ്ഞ് ഇങ്ങനെയൊരു ക്ലാസ്സാണ് ബഹുമാനപ്പെട്ട നിയമ മന്ത്രിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽ ഞാൻ കൊണ്ടുവരുന്നത്. "That the Marriage has been declared null and void under the provisions of the Christian Church or in accordance with the rules and regulations of the church to which the parties belong". എന്നു പറഞ്ഞാൽ 19-ാമത്തെ വകുപ്പിൽ divorce-ന്റെ കാരണങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. 19-ാമത്തെ വകുപ്പ് വായിച്ച് ഞാൻ എന്റെ പ്രസംഗം അവസാനിപ്പിക്കുകയാണ്. 19-ാമത്തെ വകുപ്പ് The Indian Divorce Act 1869 Section 19: Such decree may be made on any of the following ground:

- (1) that the respondent was impotent at the time of the marriage and at the time of the institution of the suit;
- (2) that the parties are within the prohibited degrees of consanguinity (whether natural or legal) or affinity;
- (3) that either party was a lunatic or idiot at the time of the marriage;
- (4) that the former husband or wife of either party was living at the time of the marriage, and the marriage with such former husband or wife was then in force.

ഈ 4-ാമത്തെ സബ്ക്ലാസ് കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം Cannon Law അനുസരിച്ചോ, ചർച്ചിന്റെ റഗുലേഷൻ അനുസരിച്ചോ ഒരു marriage dissolve ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ nullify-ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അത് dissolve ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതും വിവാഹമോചനത്തിനുള്ള ലെജിറ്റിമേറ്റായിട്ടുള്ള ഒരു ഗ്രൗണ്ടായിരിക്കുന്നത് എന്ന് 19-ാമത്തെ വകുപ്പിൽ എഴുതിച്ചേർത്താൽ ഇപ്പോഴത്തെ duplication പോകും. രണ്ട് കോടതിയെ അഭയംപ്രാപിക്കേണ്ടിവരുന്നില്ല. അത് conflicting judgement-ന് വിധേയമാകുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയിലെ ഒരു വലിയ വിഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ 19-ാമത്തെ വകുപ്പിൽ 4-ാമത്തെ ഉപവകുപ്പ് കഴിഞ്ഞിട്ട് ഇപ്രകാരം Cannon Law അനുസരിച്ചുള്ള dissolution legalise ചെയ്തുകൊണ്ട് 19-ാമത്തെ വകുപ്പിൽ ഒരു മെൻഷൻ ഉണ്ടാകണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ ഇന്ന് ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന ബുദ്ധിമുട്ട് മാറുകയുള്ളൂ എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഞാൻ എന്റെ വാക്കുകൾ അവസാനിപ്പി

കുകയാണ്. ഇപ്പോൾ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നത് ഹൈക്കോടതിയുടെ confirmation എടുത്തുകൊണ്ട് വേണ്ടി മാത്രമേയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് അത് ഓപ്പൺ ചെയ്തിരിക്കുകയാണ്. ഒരു ഭേദഗതിക്കുവേണ്ടി Divorce Act Open- ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഈ സന്ദർഭം ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ഈ ഒരു വ്യവസ്ഥകൂടി ഈ ഭേദഗതി നിയമത്തിൽ വരുത്തിക്കൊണ്ട് ഇന്ന് ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന ക്ലേശങ്ങളും പ്രയാസങ്ങളും അകറ്റുവാൻ ഒരു ഭേദഗതി കൊണ്ടുവരണം എന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവൺമെന്റിനോട് ഞാൻ വളരെ വിനയപൂർവ്വം അപേക്ഷിക്കുന്നു; ഇത് സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് അയയ്ക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയിലെ വിവിധ ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം ആരായാനും, ഇതിനോട് താല്പര്യമുള്ള ബഹുജനങ്ങളുടെ യൊക്കെ താല്പര്യം ആരായാനും അവരുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടി സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് അയയ്ക്കുന്നു എന്നുള്ളത് സ്വഗതാർഹമാണ്. അതുകൊണ്ട് സെലക്ട് കമ്മിറ്റി സ്റ്റേയിൽ ഈ കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് നിയമമന്ത്രി ആ Select Committee Pilot- ചെയ്യുമ്പോൾ ഇങ്ങനെയുള്ള വിഷമം മാറ്റുന്നതിന് ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു പുതിയ ക്ലാസ്സുകൂടി ഈ നിയമനിർമ്മാണത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനുവേണ്ടി ശ്രദ്ധപതിപ്പിക്കണം എന്നുള്ള നിർദ്ദേശത്തോടുകൂടി ഞാൻ എന്റെ വാക്കുകൾ ഉപസംഹരിക്കുന്നു.

മി. സ്പീക്കർ : മറ്റു ഭേദഗതികളൊന്നുമില്ല.

ശ്രീ. പി.ജെ. ഫ്രാൻസിസ് : സർ, പിൻതാങ്ങിക്കൊണ്ട് സംസാരിക്കേണ്ട?

മി. സ്പീക്കർ : അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ഒന്നര മണിവരെ ആകാം. കുഴപ്പമില്ല. ഒരു പരസ്പര ധാരണയിൽ അല്ലെ ബിസിനസ് നടക്കുന്നത്? ഞാൻ അല്ലെല്ലോ ചെയ്യുന്നത്. നമ്മൾ ഒരു പരസ്പര ധാരണയിലല്ലെ ചെയ്യുന്നത്. ഇതിൽ പിൻതാങ്ങേണ്ട കാര്യമില്ല. ഭേദഗതിയാണ്. ഭേദഗതിയെ പിൻതാങ്ങേണ്ട കാര്യമില്ല. ശ്രീ. സെബാസ്റ്റ്യൻ പോൾ ഇവിടെ എഴുതി തന്നിട്ടുണ്ട്. കാര്യം മനസ്സിലാക്കൂ. ഇതിൽ ഞാൻ എത്ര സമയം വേണമെങ്കിലും അനുവദിക്കാം. ഒന്നരമണിവരെ വേണമെങ്കിലും അനുവദിക്കാം. ഇനി മറ്റൊരു ബില്ലുകൂടി ഉണ്ട്. കേരളാ ലോക്സഭയുടെ ബിൽ. ലോക്സഭയുടെ ബിൽ മാത്രമാണ് നമ്മൾ ഇന്ന് സീരിയസായി എടുത്തത്. മറ്റേത് വെറും ഇട്രാസക്ഷൻ മാത്രമാണ് ഉദ്ദേശിച്ചത്. ഈ ബില്ലുകളുടെയൊക്കെ ചർച്ചയ്ക്കുള്ള സമയം ബി.എ.സി.യിൽ തീരുമാനിച്ചതാണ്. ഇത് സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് അല്ല, സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്കാണ് പോകുന്നത്. ആവശ്യംപോലെ സമയമുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ ഇത് ഇൻട്രഡ്യൂസ് ചെയ്ത് സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് വിടുകയായിരുന്നു ഭംഗി. ഇത് സഭാ നടപടിയെന്നുള്ള നിലയിൽ ഞാൻ പറയുകയാണ്. അല്ലാതെ മറ്റൊന്നും കൊണ്ടല്ല. ആവശ്യംപോലെ സമയമുണ്ട്. ആറുമാസം ചർച്ച ചെയ്യാനുള്ള സമയം കൊടുക്കുകയാണ്. ഈ സഭയിൽ പാസ്സാക്കുന്നില്ല. നമ്മൾ ഒർജിനലായിട്ട് തീരുമാനിച്ചത് എന്താണെന്നു അറിയാമോ? കൂടൽമാണിക്യം ബിൽ. ഇൻട്രാക്ഷൻ മാത്രമാണ്. സെക്കന്റ് ബിൽ ഡെവോഴ്സ് ബിൽ ആണ്. അത് ഈ സഭയിൽ ഇന്ന് അവതരിപ്പിച്ച് സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് വിട്ടാൽ മൂന്നാം റിവസം ഈ സഭയിൽ പാസ്സാക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നതാണ്. അതും മാറ്റി സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് വിടുന്നു. എന്നു വെച്ചാൽ ആറുമാസം കഴിഞ്ഞെ പാസ്സാക്കുന്നുള്ളൂ. അത്രയും സാവകാശം കിട്ടും. എന്നിട്ടും നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെ കാണിക്കുന്നത് എന്താണെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ഞാൻ സഭാനടപടിയനുസരിച്ച് കാര്യങ്ങൾ നടത്തിത്തരാം.

ക്ഷേത്ര-വിനോദസഞ്ചാര-നിയമ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ) : സർ, ഇതിൽ വലിയ വാദപ്രതിവാദത്തിനോ പ്രസംഗത്തിനോ പ്രസക്തിയുണ്ടെന്നു എനിക്ക് തോന്നുന്നില്ല. ഒന്നാമത്തെ കാര്യം, കേന്ദ്രം നിയമമുണ്ടാക്കാൻ പോകുന്നു. ആലോചിക്കുന്നുവെന്നൊക്കെ പറയുന്നത് ആലോചനയേയുള്ളൂ. ഡ്രാഫ്റ്റ് ബില്ലുപോലും ആയിട്ടില്ല. ആരുടെയും അഭിപ്രായം കേട്ടിട്ടില്ല. ഞാൻ അവിടെ അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ ഇതുവരെയും ഒരു ബിൽ തയ്യാറായിട്ടില്ല. ബഹുമാനപ്പെട്ട കേന്ദ്രമന്ത്രി ഇവിടെ വന്ന് ആലോചിക്കാമെന്നൊക്കെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ ശ്രീ. കെ.എം. മാണി പറഞ്ഞതുപോലെ വളരെ വിപുലമായി Cannon Law - ഒക്കെ പഠിച്ച് വലിയൊരു ബിൽ കൊണ്ടുവരണ്ടേ? ഇവിടെ വളരെ സിമ്പിളായ ഒരു ഇഷ്യു ആണുള്ളത്. ഇതിനു ശ്രീ. കെ.എം. മാണി പറഞ്ഞതുപോലെ കേന്ദ്രത്തെ അറിയിച്ചിരുന്നതാണ്. Prior സാംഗ്ഷൻ വേണമെന്നൊക്കെ പറയുന്നത് കോൺസ്റ്റിറ്റ്യൂഷണൽ അല്ല. ഭരണ ഘടനയനുസരിച്ചാണെങ്കിൽ കൺകറന്റ് ലിസ്റ്റിൽപ്പെട്ട ഒരേണ്ണം നമ്മൾ പാസ്സാക്കി അയച്ചാൽ പ്രസിഡന്റിനു അത് അപ്പ്രൂവ് ചെയ്യുകയോ ഡിസാപ്രൂവ് ചെയ്യുകയോ ചെയ്യാം. എങ്കിലും ഇതിന്റെ ഇൻട്രഡക്ഷനു മുൻപേ പ്രയർ സാംഗ്ഷൻ അയച്ചു. ഇന്നലെ ഫാക്സ് മെസേജ് അവിടെ നിന്നും കിട്ടി. അത് ലാ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിന്റേതാണ്.

With reference to the above said matter I am to inform you that the Ministry of Law and Justice of the Union of India has given concurrence to the introduction of the said bill.

ഇനി ഹോം ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിലൊക്കെ പോകേണ്ടിവരും. ഞാൻ പോകണമെന്ന് പറഞ്ഞില്ല. എങ്കിലും അവിടുത്തെ ലാ മിനിസ്ട്രി ഇതിനുള്ള കൺകറന്റ് ഇന്നലെ ഫാക്സ് മെസേജിൽ അയച്ചു തന്നു. അതാണ് പത്രങ്ങളിലൊക്കെ വന്നത്. ഇത് വളരെ സിമ്പിളായ ഒരു ഇഷ്യുവാണ്. ഒറ്റ ക്ലാസ്സേ മാറ്റമുള്ളൂ. ഇതിനു മുൻപ് ക്രിസ്ത്യൻ ഡൈവോഴ്സ് വന്നു കഴിഞ്ഞാൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് കോടതി പാസ്സാക്കിയാൽ ഹൈക്കോടതിയുടെ കൺകറന്റ് വേണം. ആ കൺകറന്റ് വേണ്ട. അത് ഒരുപാട് inordinate delay ഉണ്ടാക്കുമെന്ന് രണ്ട് കേസിൽ ഹൈക്കോടതി തന്നെ പറഞ്ഞു. ബഹുമാനപ്പെട്ട കെ.എം. മാണി പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. ഹൈക്കോടതിക്ക് നിയമസഭയെ ഡയറക്ട് ചെയ്യാൻ ഒക്കുകയില്ല. ഹൈക്കോടതി ഒരു ഒപ്പിനിയൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വേഗത്തിൽ ഈ നിയമസഭ ഒരു നിയമം പാസ്സാക്കണമെന്ന് ഒരു ഒപ്പിനിയൻ പറഞ്ഞിട്ട് അത് ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എനിക്ക് കിട്ടിയ പല ഇൻഫർമേഷൻസും ഞാൻ സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് വരുമ്പോൾ ഡിസ്ക്ലോസ് ചെയ്യാം. ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയിൽപ്പെട്ട വളരെയധികം ആളുകൾതന്നെ ഇത് വേഗത്തിൽ പാസ്സാക്കണമെന്നുള്ള അഭിപ്രായമാണ് എന്നോട് പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതുവരെ ഇതിനെതിരായിട്ട് ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയിലെ ഒരു ലീഡർഷിപ്പിലുള്ളവരും ഒന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അപ്പോൾ ഇത് ആവശ്യമാണെന്നാണ് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നത്. ഇത് വളരെ വേഗത്തിൽ പാസ്സാക്കണമെന്നാണ് പത്രങ്ങളിലും കണ്ടത്. ഈ ബിൽ സെലക്ട് കമ്മിറ്റിക്ക് പോകണമെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട പല പ്രതിപക്ഷ എം.എൽ.എ മാരും പറഞ്ഞു.

ശ്രീ. പി.ജെ. ഫ്രാൻസിസ് : നിയമ ഭേദഗതിയെ സംബന്ധിച്ച് കത്തോലിക്കർക്കാണ് പ്രാധാന്യമുള്ളത്. കാത്തലിക് ചർച്ചിൽ വിശ്വാസി കൾക്കാണ് പ്രാധാന്യം. കാരണം കാത്തലിക് ചർച്ചിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർക്ക്

വിവാഹമെന്നു പറയുന്നത് വെറും കോൺട്രാക്ട് ഓഫ് മാർയേജ് അല്ല, അതൊരു കൂടാശയാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് അതിനു പ്രാധാന്യമുള്ളത്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : എന്നാൽ ഞാൻ പറഞ്ഞതുതരാം. കത്തോലിക്കാ സമുദായത്തിൽപ്പെട്ടവർതന്നെയാണ് എന്നോടു പറഞ്ഞത്.

ശ്രീ. ടി.എം. ജേക്കബ് : നമ്മൾ നിയമസഭയിലാണല്ലോ ഡിസ്ട്രിക്ട് നടത്തുന്നത്. ഇത് ക്രൈസ്തവ സമൂഹത്തെ മുഴുവൻ ബാധിക്കുന്ന ഒരു വിഷയമാണ്. അതല്ലാതെ കത്തോലിക്കരുടെ മാത്രം വിഷയമല്ല. മറ്റു ക്രൈസ്തവരുടെ, സിറിയൻ യാക്കോബൈറ്റസിന്റെയൊക്കെ മാർയേജ് ബില്ലിന്റേയും ചെമ്പുനോട്ടും അതൊരു കൂടാശയാണ്. ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കൂടാശയാണ്. ആ കൂടാശയിൽ പറയുന്ന ഒന്ന്, ദൈവം യോജിപ്പിച്ചതിനെ മനുഷ്യൻ വേർപെടുത്തരുതെന്നാണ്. രണ്ടു കൂട്ടരും അതു തന്നെയാണ് പറയുന്നത്. അപ്പോൾ ഇത് എന്തെങ്കിലും ഒരു ഡിനോമിനേഷന്റെ കാര്യമല്ല. പൊതുവെ ക്രിസ്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിറ്റിയെ ബാധിക്കുന്ന കാര്യമാണ്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : ബഹുമാനപ്പെട്ട മെമ്പർമാർ ഇപ്പോൾ ഈ വികാര പ്രകടനം നടത്തേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടോ? കാരണം, ഈ ഡെവോഴ്സ് ആക്ട് ഉണ്ടായിട്ട് കുറെക്കാലമായി. ഡെവോഴ്സിനുവേണ്ടി ഒരു പുതിയ നിയമം കൊണ്ടുവരികയല്ല. ഇവിടെ ഇപ്പോൾ ഈ നിയമത്തിൽ ആകെ ചെയ്യുന്നത് എന്താണെന്നു വെച്ചാൽ ഹൈക്കോടതിയുടെ കൺകറൻസ് *ordinate delay* ഉണ്ടാക്കുന്നതുകൊണ്ട് വേണ്ടത് വയ്ക്കുക മാത്രമാണ്. അദ്ദേഹം വായിച്ച സെക്ഷൻ 99 ക്കെ നേരത്തെയുള്ളതാണ്. അതുപോലെ തന്നെ പെറ്റിഷൻ കൊടുക്കുന്ന ആളുകൾക്ക് വേറെ പറയുന്നുണ്ട്. സെക്ഷൻ 99 ൽ പറയാത്ത കാരണങ്ങളാലാണ്. ഇതൊരു കൂടാശയാണോ അല്ലാത്തതാണോ എന്നുള്ളതൊക്കെ നേരത്തെ ഉള്ളതല്ലേ.

ശ്രീ. പി.ജെ. ഫ്രാൻസിസ് : സെക്ഷൻ 17 (ബി) കൂടെ അതിനകത്തുണ്ട്. ഇൻഡ്യൻ ഡെവോഴ്സ് ആക്ട്. എന്താണ് അത്? അതിൽ ഒരു Proctor-റെക്കൂടെ നിയമിക്കണം. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ നടക്കുന്ന അതേ രീതിയിൽത്തന്നെ ഇവിടെയും ഹൈക്കോടതിയിൽപോലും ഒരു Proctor എന്നു പറഞ്ഞ് ഒരു ഓഫീസ്സിനെ നിയമിച്ചിട്ടുവേണം ഇത് ചെയ്യാൻ. സ്ഥിരീകരണം കൊടുക്കുന്നതുപോലെ ചെയ്യണം. അതുവരെ അതിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : സ്ഥിരീകരണം വേണ്ടെന്നു പറയുന്ന ആ ഭാഗം വ്യക്തമല്ലല്ലോ? ഡെവോഴ്സിന്റെ കാര്യത്തിൽ 'കാനൻ നിയമം' എന്തായാലും ഈ ആക്ട് നേരത്തെ ഉണ്ടായിരുന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ അതിനെ തിരായിട്ട് വികാര പ്രകടനം നടത്തിയിട്ട്. യാതൊരു പ്രയോജനവുമില്ല. ഇപ്പോൾ ഈ ആക്ട് നമ്മൾ മാറ്റുന്നില്ല. ഈ ആക്ട് ഉണ്ട്. ഹൈക്കോടതിയുടെ റാറ്റിഫിക്കേഷൻ വേണമോ വേണ്ടയോ എന്നുള്ളതിലാണ് മാറ്റം വരുന്നത്. റാറ്റിഫിക്കേഷൻ വേണ്ടെന്നു രണ്ടു മൂന്നു ജഡ്ജ്‌മെന്റിൽ ഹൈക്കോടതി തന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഹൈക്കോടതിയുടെ ബഞ്ച് കൂടാനൊക്കെ താമസം വരും. ഇതൊരു ചെറിയ കാര്യമല്ലേ? എങ്കിലും പ്രതിപക്ഷത്തെ നേതാക്കൾമാർ പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് കൂടുതലാളുകളുടെ അഭിപ്രായം ആരാഞ്ഞ് എന്തെങ്കിലും മാറ്റം വരുത്തണമെങ്കിൽ വരുത്താം. 16 അംഗങ്ങളുള്ള ഒരു സെലക്ട് കമ്മിറ്റി ഇതിനായി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സർവ്വശ്രീ. സെബാസ്റ്റ്യൻ പോൾ, പി. രാഘവൻ, എൻ. അനിരുദ്ധൻ, ടി.എസ്.ജോൺ, വി.സി.കബീർ, ടി.നാണു മാസ്റ്റർ, പി.പി. സുലൈമാൻ റാവുത്തർ, ഉമ്മൻ ചാണ്ടി, പി.പി. തങ്കച്ചൻ, തേറമ്പിൽ രാമകൃഷ്ണൻ, പി.ജെ.ഫ്രാൻസിസ്, പി.കെ.കുഞ്ഞാലിക്കുട്ടി,

കെ.എം.മാണി, ടി.എം.ജേക്കബ് ശ്രീമതി ഗിരിജാ സുരേന്ദ്രൻ, പ്രൊഫ. മിനാക്ഷി തമ്പാൻ, എന്നീ അംഗങ്ങൾ ആ കമ്മിറ്റിയിൽ അംഗങ്ങളാണ്. ആ സെലക്ട് കമ്മിറ്റിയിൽ വച്ച് നമുക്ക് ചർച്ച ചെയ്യാം.

മി. സ്പീക്കർ : ടോപ്പ് കമ്മിറ്റിയാണ്. അപ്പോൾ നേരിട്ടുതന്നെ ഈ കാര്യങ്ങളെല്ലാം കൈകാര്യം ചെയ്യുക.

മി. സ്പീക്കർ : ശ്രീ. കെ.എം. മാണി അവതരിപ്പിച്ച ഭേദഗതി അങ്ങ് പ്രസ്സ് ചെയ്യുന്നുണ്ടോ?

ശ്രീ. കെ.എം. മാണി : ഞാൻ പ്രസ്സ് ചെയ്യുന്നു.

മി. സ്പീക്കർ : ഭേദഗതിയെ അനുകൂലിക്കുന്നവർ

പ്രതികൂലിക്കുന്നവർ

ഭേദഗതി സഭ നിരാകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

1999 ലെ ഇൻഡ്യൻ ഡെവോഴ്സ് (കേരളാ അമൻറ്റ്മെന്റ്) ബിൽ സെലക്ട് കമ്മിറ്റിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് അയയ്ക്കണമെന്ന പ്രമേയം അംഗീകരിക്കണമെന്ന പ്രശ്നത്തെ അനുകൂലിക്കുന്നവർ

പ്രതികൂലിക്കുന്നവർ

പ്രമേയം സഭ അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ബിൽ സെലക്ട് കമ്മിറ്റിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് അയയ്ക്കുന്നു.

(1999 ലെ ഇൻഡ്യൻ ഡെവോഴ്സ് (കേരളാ അമൻറ്റ്മെന്റ്) ബിൽ സെലക്ട് കമ്മിറ്റിയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് അയച്ചു)

(3) 1999 ലെ കേരളാ ലോക് അയുക്ത (ഭേദഗതി) ബിൽ[†]

ഭക്ഷ്യ-വിനോദസഞ്ചാര-നിയമ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ) : സർ, 1999 ലെ കേരളാ ലോക് ആയുക്ത (ഭേദഗതി) ബിൽ ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

ഓർഡിനൻസ് പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് സതാര നിയമ നിർമ്മാണം നടത്താനുണ്ടായ സാഹചര്യങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്ന സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും ഞാൻ മേശപ്പുറത്ത് വയ്ക്കുന്നു.

മി. സ്പീക്കർ : ബിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ : സർ, 1999 ലെ കേരളാ ലോക് അയുക്ത (ഭേദഗതി) ബിൽ ആഭ്യന്തര കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച X-ാം നമ്പർ സബ്ജക്ട് കമ്മിറ്റിയുടെ പരിഗണനയ്ക്കയയ്ക്കണമെന്ന പ്രമേയം ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

ജലസേചനവും തൊഴിലും വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. വി.പി. രാമകൃഷ്ണ പിള്ള) സർ, ഞാൻ പ്രമേയത്തെ പിൻതാങ്ങുന്നു.

Shri T.M. Jacob : Sir, I move:

"This House resolves to disapprove The Kerala Lok Ayukta (Amendment) Ordinance, 1999 (Ordinance No. 3 of 1999)

[†] അനുബന്ധം 21

അനുബന്ധം - 20

Tenth Kerala Legislative Assembly
Bill No. 213

THE INDIAN DIVORCE (KERALA AMENDMENT) BILL, 1999

Tenth Kerala Legislative Assembly

Bill No. 213

THE INDIAN DIVORCE (KERALA AMENDMENT) BILL, 1999

A

BILL

to amend the Indian Divorce Act, 1869, in its application to the State of Kerala.

Preamble.- WHEREAS it is expedient to amend the Indian Divorce Act, 1869, in its application to the State for the purposes hereinafter appearing;

BE it enacted in the Fiftieth Year of the Republic of India as follows:-

1. *Short title, extent and commencement.*-(1) This Act may be called the Indian Divorce (Kerala Amendment) Act, 1999.

(2) It extends to the whole of the State of Kerala.

(3) It shall come into force at once.

2. *Amendment of section 10.*- In section 10 of the Indian Divorce Act, 1869 (Central Act of 1869) (hereinafter referred to as the Principal Act), the words "or to the High Court" in both places where it occur, shall be omitted.

3. *Amendment of section 13.*- In section 13 of the principal Act, the words "when a petition is dismissed by a District Court under this section, the petitioner, may, nevertheless, present a similar petition to the High Court" shall be omitted;

4. *Amendment of section 16.*- In section 16 of the principal Act,-

(i) in the first paragraph the words "made by a High Court not being a confirmation of a decree of a District Court" and "or special" shall be omitted;

(ii) in the second paragraph, the words "or special" occurring in between the words "general" and "order" shall be omitted;

(iii) in the fourth and fifth paragraphs for the words "High Court", the word "Court" shall be substituted.

5. *Amendment of section 17.*- In section 17 of the principal Act,-

(i) for the marginal heading the following marginal heading shall be substituted, namely:-

"power of High Court to remove suit and try and determine the same"

(ii) paragraphs one to four and the proviso shall be omitted;

(iii) in the last paragraph, the words "or special" occurring in between the words "general" and "order" shall be omitted.

6. *Amendment of Section 17A.*- In section 17A of the principal Act., the words "or should not be confirmed as the case may be" shall be omitted.

7. *Amendment of Section 18.*- In section 19 of the principal Act, for the words "District or to the High Court" the words "District Court" shall be substituted.

8. *Amendment of Section 19.*- In section 19 of the principal Act, in the last paragraph, for the words "High Court" the word "Court" shall be substituted.

9. *Omission of section 20.*- Section 20 of the principal Act shall be omitted

10. *Amendment of section 23.*- In section 23 of the principal Act., the words "or the High Court" shall be omitted.

11. *Amendment of Section 27.*- In section 27 of the Principal Act, the words "or the High Court" shall be omitted.

12. *Amendment of Section 32.*- In section 32 of the principal Act, the words "or the High Court" shall be omitted.

13. *Amendment of section 34.*- In section 34 of the principal Act, the words "or the High Court" shall be omitted.

14. *Amendment of section 37.*- In section 37 of the principal Act,-
(i) for the words "High Court" the word "Court" shall be substituted.

(ii) the words "and District Judge may, if he thinks fit, on the confirmation of any decree of his declaring a marriage to be dissolved, or on any decree of judicial separation obtained by the wife", shall be omitted

15. *Amendment of Section 40.*- In section 40 of the principal Act,-

(i) for the words "High Court" the word "Court" shall be substituted;

(ii) the words "and the District Court, after its decree for dissolution of marriage or of nullity of marriage has been confirmed", shall be omitted.

16. *Amendment of Section 43.* - In section 43 of the principal Act.

(i) the words "instituted in, or removed to a High Court" and the words "and in any such suit instituted in a District Court, the Court, the Court may from time to time, before its decree is confirmed, make such interim orders, and may make such provisions on such confirmation" shall be omitted;

(ii) for the words and brackets "High Court or District Court (as the case may be)" "Court" shall be substituted.

17. *Amendment of section 44.* - In section 44 of the Principal Act,-

(i) for the words " High Court" the word Court' shall be substituted;

(ii) the words " and the District Court, after a decree for dissolution of marriage or of nullity of marriage has been confirmed" shall be omitted.

18. Amendment of section 50. – In section 50 of the principal Act, for the words “ High Court by general or special order from time to time directs” the words “Court may direct” shall be substituted.

19. Amendment of section 55 – In section 55 of the principal Act, -

- (i) the first proviso shall be omitted;
- (ii) in the second proviso the word “ also” shall be omitted:

20. Substitution of new section for section 57 – For section 57 of the principal Act the following section shall be substituted, namely:-

“57. Liberties to parties to marry again – When six months after the date of any decree absolute dissolving a marriage have expired, and no appeal has been presented against such decree,

Or when any such appeal has been dismissed, or when in the result of any such appeal any marriage is declared to be dissolved,

But not sooner, it shall be lawful for the respective parties to the marriage to marry again as if the prior marriage had been dissolved by death.”

21. Amendment of the Schedule – In the principal Act, in the Schedule of Forms,-

- (1) in Form No. 1, the words and the brackets “ High” and “(or to the judge of)” and the words “To the Hon’ble Mr. Justice” shall be omitted.
- (2) In form No. 3, the word and brackets “ (High)” shall be omitted;
- (3) In form No. 4, the words and brackets “(High)” and “(or to the judge of)” and the words “ To the Hon’ble Mr. Justice” shall be omitted.
- (4) In Form No. 5, the words and brackets “(High)” and “(or to the judge of)” and the words “To the Hon’ble Mr. Justice” shall be omitted.
- (5) In Form No. 6, the word and the brackets “(High)” shall be omitted.
- (6) In Form No. 7, the word and the brackets “ (High)” shall be omitted.
- (7) In Form No. 8, the words and the brackets “(High)” and “(or to the Judge of)” and the words “ to the Hon’ble Mr. Justice” shall be omitted.
- (8) In Form No.9, the words and the brackets “(High)” shall be omitted.
- (9) In Form No. 10, the words and the brackets “(High)”, “(or To the Judge of)” and the words “ To the Hon’ble Mr. Justice” shall be omitted.

- (10) In Form No. 11, the words and the brackets "(High)", "(or To the Judge of)" and the words "To the Hon'ble Mr. Justice" shall be omitted.
- (11) In Form No. 12, the words and the brackets "(High)" "(or To the Judge of)" and the words "To the Honble Mr. Justice" shall be omitted.
- (12) In form No. 13, the word and brackets "(High)" shall be omitted.
- (13) In form No 14, the word and brackets "(High)" shall be omitted.

22. Savings. – Any amendment made by this Act shall not affect the validity, invalidity, effect or consequence of anything already done or suffered or any jurisdiction already exercised, and any proceedings instituted or commenced in any court prior to the commencement of this Act shall, notwithstanding any amendment hereinmade, continue to be heard and decided in such court as if this Act., had not been passed.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

A division Bench of the Hon'ble High Court of Kerala in its judgement dated 10.8.1998 in C.M. Ref No. 48/98 in the case of Bincy Mathew Vs Sabu Abraham has observed that it is high time that the provisions regarding confirmation by the High Court of every decree for dissolution of marriage made by a District Judge under Section 17 and 20 of the Indian Divorce Act, 1869 are deleted from the statute. Another Division Bench of the Honble High Court of Kerala in its judgement dated 3.5.1999 in O.P. No 357/93 in the case of Aliysious Thomas Vs. Union of India has directed the Government of Kerala to bring in an amendment of the Indian Divorce Act, 1869 on the lined of the Utter Pradesh Amendment.

2. The procedure of compulsory confirmation of the decree of the District Court by the High Court is not prescribed by other Acts dealing with dissolution of marriages. In the case of spouses belonging to other communities, their matrimonials proceedings are not subjected to any such further hearing. Government have examined the matter in detail and decided to amend suitably the Indian Divorce Act, 1869 (Central Act 4 of 1869) in its application to the State of Kerala on the lined of the local amendments made by the State of Utter Pradesh.

3. The Bill is intended to achieve the above object.

FINANCIAL MEMORANDUM

The Bill, if enacted and brought into operation would not involve any expenditure form the Consolidated Fund of the State.

E. CHANDRASEKHARAN NAIR

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

Preamble : - Whereas it is expedient to amend the law relating to the divorce of persons professing the Christian religion, and to confer up on certain courts jurisdiction in matters matrimonial. It is hereby enacted as follows: -

When wife may petition for dissolution – Any wife may present a petition to the District Court, or to the High Court praying that her marriage may be dissolved on the ground that, since the solemnization thereof, her husband has exchanged his profession of Christianity for the profession of some other religion, and gone through a form of marriage with another woman;

or has been guilty of incestuous adultery,
or of bigamy with adultery,
or of marriage with another woman with adultery
or of rape, sodomy or bestiality
or of adultery coupled with such cruelty as without adultery would
have entitled her to a divorce a mensa et toro.

or of adultery coupled with desertion, without reasonable excuse,
for two years or upwards.

Contents of petition - Every such petition shall state, as distinctly as the nature of the case permits, the facts on which the claim to have such marriage dissolved is founded.

13. Dismissal of petition – In case the court, on the evidence in relation to any such petition, is satisfied that the petitioner's case has not been proved, or is not satisfied that the alleged adultery has been committed.

or finds that the petitioner has, during the marriage, been accessory to, or conniving at, the going through of the said form of marriage, or the adultery of the other party to the marriage, or has condoned the adultery complained of,

or that the petition is presented or prosecuted in collusion with either of the respondents.

then and in any of the said cases the court shall dismiss the petition.

When a petition is dismissed by a District Court under this section, the petitioner may nevertheless, present a similar petition to the High Court.

16. *Decrees for dissolution to be nisi* – Every decree for a dissolution of marriage made by a High Court not being a confirmation of a decree of a District Court, shall, in the first instance, be a decree nisi, not to be made absolute till after the expiration of such time, not less than six months from the pronouncing thereof, as the High court, by general or special order from time to time, directs.

Collusion – During that period any person shall be at liberty, in such manner as the High court by general or special order from time to time directs, to show cause why the said decree should not be made absolute by reason of the same having been obtained by collusion or by reason of material facts not being brought before the court.

On cause being so shown the Court shall deal with the case by making the decree absolute, or by reversing the decree nisi, or by requiring further inquiry, or otherwise as justice may demand.

The High Court may order the costs of counsel and witnesses and otherwise arising from such cause being shown, to be paid by the parties or such one or more of them as it thinks fit, including a wife if she have separate property.

Whenever a decree nisi has been made, and the petitioner fails, within a reasonable time, to move to have such decree made absolute, the High Court may dismiss the suit.

17. *Confirmation of Decree for dissolution by District Judge* – Every decree for dissolution of marriage made by a District Judge shall be subject to confirmation by the High Court.

Cases for confirmation of a decree for dissolution of marriage shall be heard (where the number of the Judges of the High court is three or upwards) by a court composed of three such Judges, and in case of difference the opinion of the majority shall prevail, or (where the number of the judge of the High Court is two) by a Court composed of such two judges, and in case of difference the opinion of the Senior judge shall prevail.

The High Court, if it thinks further enquiry or additional evidence to be necessary, may direct such enquiry to be made of such evidence to be taken.

The result of such enquiry and the additional evidence shall be certified to the High court by the District Judge, and the High Court shall thereupon, make an order confirming the decree for dissolution of marriage, or such other order as to the Court seems fit:

Provided that no decree shall be confirmed under this section till after the expiration of such time, not less than six months from the pronouncing thereof, as the High Court by general or special order from time to time directs.

During the progress of the suit in the Court of the District Judge, any person suspecting that any party to the suit are or have been acting in collusion for the purpose of obtaining a divorce, shall be at liberty, in such manner as the High Court by general or special order from time to time directs, to apply to the High Court to remove the suit under section 8, and the High Court shall

thereupon, if it thinks fit, remove such suit and try and determine the same as a Court of original jurisdiction, and the provisions contained in section 16 shall apply to every suit so removed; or it may direct the District Judge to take such steps in respect of the alleged collusion as may be necessary to enable him to make a decree in accordance with the justice of the case.

17A Appointment of officer to exercise duties of King's proctor – The Government of State within which any High Court exercises jurisdiction, may appoint an officer who shall, within the jurisdiction of the High Court in that State, have the like right of showing cause why a decree for the dissolution of a marriage should not be made absolute or should not be confirmed, as the case may be, as is exercisable in England by the King's proctor; and the said Government may make rules regulating the manner in which the right shall be exercised and all matters incidental to or consequential or any exercise of the right.

18. Petition for decree of nullity. – Any husband or wife may present a petition to the District Court, praying that his or her marriage may be declared null and void.

19. Grounds of decree – Such decree may be made on any of the following grounds:-

- (1) that the respondent was impotent at the time of the marriage and at the time of the institution of the suit.
- (2) that the parties are within the prohibited degrees of consanguinity (whether natural or legal) or affinity;
- (3) that either party was a lunatic or idiot at the time of the marriage;
- (4) that the former husband or wife of either party was living at the time of the marriage and the marriage, with such former husband or wife was then in force.

Nothing in this section shall affect the jurisdiction of the High Court to make decrees of nullity of marriage on the ground that the consent of either party was obtained by force or fraud.

20. Confirmation of District Judge's decree – Every decree of nullity of marriage made by a District Judge shall be subject to confirmation by the High Court, and the provisions of section 17, clause one, two, three and four shall, mutatis mutandis apply to such decrees (to be omitted)

**

**

**

**

23. Application for separation made by petition – Application for judicial separation on any one of the grounds aforesaid may be made by either husband or wife by petition to the District Court of the High Court, and the Court, on being satisfied of the truth of the statements made in such petition, and that there is no legal ground why the application should not be granted, may decree judicial separation accordingly.

**

**

**

**

27. Deserted wife may apply to court for protection : - Any wife to whom section 4 of the Indian Succession Act, 1865 (10 of 1865), does not apply,

may, when deserted by her husband, present a petition to the District Court or the High Court, at any time after such desertion, for an order to protect any property which she may have acquired or may acquire, and any property of which she may have become possessed or may become possessed after such desertion, against her husband or his creditors, or any person claiming under him.

** ** *

32. Petition for restitution of conjugal rights : - when either the husband or the wife has, without reasonable excuse, withdrawn from the society of the other, either wife or husband may apply, by petition to the District Court or the High Court, for restitution of conjugal rights and the Court, on being satisfied of the truth of the statements made in such petition, and that there is no legal ground why the application should not be granted, may decree restitution of conjugal rights accordingly.

** ** *

34. Husband may claim damages from adulterer - Any husband may either in a petition for dissolution of marriage or for judicial separation, or in a petition to the District Court or the High Court limited to such object only, claim damages from any person on the ground of his having committed adultery with the wife of such petitioner.

Such petition shall be served on the alleged adulterer and the wife, unless the Court dispenses with such service, or directs some other service, to be substituted.

The damages to be recovered on any such petition shall be ascertained by the said Court, although the respondents or either of them may not appear.

After the decision has been given, the Court may direct in what manner such damages shall be paid or applied.

** ** *

37. Power to order permanent alimony - The High Court may, if it thinks fit, on any decree absolute declaring a marriage to be dissolved, or on any decree of judicial separation obtained by the wife,

and the District Judge may, if he thinks fit, on the confirmation of any decree of his declaring a marriage to be dissolved, or on any decree of Judicial separation obtained by the wife.

order that the husband shall, to the satisfaction of the court, secure to the wife such gross sum of money, or such annual sum of money for any term not exceeding her own life, as, having regard to her fortune (if any) to the ability of the husband, and to the conduct of the parties, it thinks reasonable; and for that purpose may cause a proper instrument to be executed by all necessary parties.

Power to order monthly or weekly payments - In every such case the court may make an order on the husband for payment to the wife of such monthly or weekly sums for her maintenance and support as the court may think reasonable.

Provided that if the husband afterwards from any cause becomes unable to make such payments, it shall be lawful for the Court to discharge or modify the

order, or temporarily to suspend the same as to the whole or any part of the money so ordered to be paid, and again to revive the same order wholly or in part, as to the Court seems fit.

** ** ** **

40. Inquiry into existence of ante-nuptial or post-nuptial settlements. – The High Court, after a decree absolute for dissolution of marriage, or a decree of nullity of marriage,

And the District Court, after its decree for dissolution of marriage or of nullity of marriage has been confirmed.

May inquire into the existence of ante-nuptial or post-nuptial settlements made on the parties whose marriage is the subject of the decree and may make such orders, with reference to the application of the whole or a portion of the property settled, whether for the benefit of the husband or the wife, or of the children (if any) of the marriage, or of both children and parents, as to the court seems fit:

Provided that the Court shall not make any order for the benefit of the parents or either of them at the expense of the children.

** ** ** **

43. Power to make orders as to custody of children in suits for dissolution or nullity:-

In any suit for obtaining a dissolution of marriage or a decree of nullity of marriage institutes in, or removed to, a High Court the Court may from time to time, before making its decree absolute or its decree (as the case may be), make such interim orders, and may make such provision in the decree absolute or decree,

and in any such suit instituted in a District Court, the Court may from time to time, before its decree is confirmed, make such interim orders, and may make such provision on such conformation,

as the high court or District Court (as the case may be) deems proper with respect to the custody, maintenance and education of the minor children the marriage of whose parents is the subject of the suit.

and may, if it thinks fit, direct proceedings to be taken for placing such children under the protection of the Court.

44. Power to make such orders after decree or confirmation – High Court after a decree absolute for dissolution of marriage or a decree of nullity of marriage.

and the District Court after a decree for dissolution of marriage or of nullity of marriage has been confirmed.

may, upon application by petition for the purpose, make from time to time all such orders and provisions, with respect to the custody, maintenance and education of the minor children, the marriage of whose parents was the subject of the decree, or for placing such children under the protection of the said Court, as

might have been made by such decree absolute or decree (as the case may be), or by such interim orders as aforesaid.

** ** ** **

50. Service of petition – Every petition under this Act, shall be served on the party to be affected thereby, either within or without India, in such manner as the High Court by general or special order from time to time directs:

Provided that the Court may dispenses with such service altogether in case it deems necessary or expedient so to do.

** ** ** **

55. Enforcement of, and appeal from, orders and decrees- All decrees and orders made by the Court in any suit or proceeding under this Act shall be enforced and may be appealed from, in the like manner as the decrees and orders of the Court made in the exercise of its original civil jurisdiction are enforced and may be appealed from, under the laws, rules and orders for the time being in force:

Provided that there shall be no appeal from a decree of a District Judge for dissolution of marriage or of nullity of marriage: not from the order of the High Court confirming or refusing to confirm such decree:

No appeal as to costs – Provided also that there shall be no appeal on the subject of costs only.

** ** ** **

57. Liberty to parties to marry again – When six months after the date of an order of a High Court confirming the decree for a dissolution of marriage made by a District Judge have expired.

or when six months after the date of any decree of a High Court dissolving a marriage have expired, and no appeal has been presented against such decree to the High Court in its appellate jurisdiction,

or when any such appeal has been dismissed,

or when in the result of any such appeal any marriage is declared to be dissolved,

but not sooner, it shall be lawful for the respective parties to the marriage to marry again, as if the prior marriage had been dissolved by death:

Provided that no appeal to the Supreme Court has been presented against any such order or decree.

When such appeal has been dismissed, or when in the result thereof the marriage is declared to be dissolved, but not sooner, it shall be lawful for the respective parties to the marriage to marry again as if the prior marriage has been dissolved by death.

SCHEDULE OF FORMS

No. 1 – Petition by husband for a dissolution of marriage with damages against co – respondent, by reason of adultery.

(see sections 10 and 34)

In the (High) Court of

To the Hon'ble Mr. Justice

(or to the Judge of.)

The day of 186

The petition of A.B. of

SHEWETH

1. That your petitioner was on the day of,

One thousand eight hundred and

Law fully married to C.B., then C.D., spinster at (a)

2. That from his said marriage, your petitioner lived and cohabited with his said wife at and at , in and lastly at, in , and that your petitioner and his said wife have had issue of their said marriage, five children, of whom two sons only survive, aged respectively twelve and fourteen years.

3. That during the three years immediately preceeding the day of one thousand eight hundred and

XY was constaly, with a few exceptions, residing in the house of your petitioner at aforesaid, and that on divers occasions during the said period, the dated of which are unknown to your petitioner, the said C.B in your petitioner's said house committed adultery with the said X.Y.

4. That no collusion of connivance exiss between me and my said wife for the purpose of obtaining a dissolution of our said marriage of for any other purpose.

Your petitioner therefore, prays that this Court will decree a dissolution of the said marriage, and that the said X.Y. do pay the sum of rupees 5000 as damages by reason of his having committed adultery with your petitioner's said wife, such damages to be paid to your petitioner, or otherwise paid or applied as to this (Hon'ble) Court seems fit.

Signed A.B (b)

Form of Verification

I , A.B., the petitioner named in the above petition, do declare that what is stated therein is true to the best of my information and belief.

**

**

**

No. 3 - Co-respondent's statement in answer to No.1

In the (High Court of

The

day of

Between A.B. Petitioner,

C.B., respondent, and

X.Y., Co-respondent.

XY., the co respondent, in answer to the petition filed in the cause, saith that he denies that he committed adultery with the said C.B. as alleged in the said petition.

Wherefore the said X.Y. prays that this (Hon'ble) Court will reject the prayer of the said petitioner and order him to pay the costs of and incident to the said petition.

(Signed) X.Y.

No. 4 – Petition for Decree of Nullity of Marriage
(See section 18)

In the (High) Court of
To the Hon'ble Mr. Justice
Judge of)

(or To the

The day of 186
The petition of A.B. falsely called A.D.,

SHEWETH

1. That on the day of, one thousand eight hundred and, your petitioner, then a spinster, eighteen years of age, was married in fact, though not in law, to C.D., then a bachelor of about thirty years of age, at (some place in India).

2. That from the said day of, one thousand eight hundred and, until the month of, one thousand eight hundred and, your petitioner lived and co-habited with the said C.D., at divers places, and particularly at aforesaid.

3. That the said C.D has never consummated the said pretended marriage by carnal copulation.

4. That at the time of the celebration of your petitioner's said pretended marriage, the said C.D. was, by reason of his impotency or malformation, legally incompetent to enter into the contract of marriage.

5. That there is no collusion or connivance between her and the said C.D with respect to the subject of this suit.

Your petitioner therefore prays that this (Hon'ble) court will declared that the said marriage is null and void.

(Signed) A.B.

Form of Verification : See No. 1

No. 5 – Petition by wife for judicial separation on the ground of her husband's
adultery
(see section 22)

In the (High) Court of
To the Hon'ble Mr. Justice
Judge of)

(or To the

The day of 186
The petition of C.B. of the wife of A.B.

SHEWETH,

1. That on the day of , one thousand eight hundred and sixty your petitioner, then C.D., was lawfully married to A.B., at the church of , in the

2. That after her said marriage, your petitioner cohabited with the said A.B at and at , and that your petitioner and her said husband have issue living of their said marriage , three children, to wit, etc., etc...., (a)

3. That on divers occasions in or about the months of August, September and October, one thousand eight hundred and sixty, the said A.B., at aforesaid, committed adultery with E.F., who was then living in the service of the said A.B. and your petitioner at their said residence aforesaid.

4. That on divers occasions in the months of October, November and December, one thousand eight hundred and sixty , the said A.B., at aforesaid, committed adultery with G.H., who was then living in the service of the said A.B. and your petitioner at their said residence aforesaid.

5. That no collusion or connivance exists between your petitioner and the said A.B with respect to the subject of this present suit.

Your petitioner therefore prays that this (Hon'ble) court will decree a judicial separation to your petitioner from her said husband by reason of his aforesaid adultery.

(Signed) C.B (b)

Form of verification : See No. 1

No. 6 – Statement in answer to No. 5

In the (High) court of

B. Against B

The day of

The respondent, A.B by W.Y., his attorney for vakil saith.

1. That he denies that he committed adultery with E.F. as in the third paragraph of the petition alleged.

2. That the petitioner condoned the said adultery with E.F. if any

3. That he denies that he committed adultery with G.H. as in the fourth paragraph of the petitioner alleged.

4. That the petitioner condoned the said adultery with G.H., if any.

Wherefore this respondent prays that this (Hon'ble) court will reject the prayer of the said petition.

(Signed) A.B.

No-7 – Statement in reply to No.6

In the (High) Court of

B against B

The day of

The petitioner C.B., by her attorney (or Vakil), says –

(1) That she denies that she condoned the said adultery of the respondent with E.F., as in the second paragraph of the statement in answer alleged.

(2) That even if she has condoned the said adultery, the same has been revived by the subsequent adultery of the respondent with G.H., as set forth in the fourth paragraph of the petition.

(signed) C.B

No. 8 – Petition for a judicial separation by reason of cruelty

(See section 22)

In the (High) Court of

To the Hon'ble Mr. Justice

(or To the Judge

Of).

The day of. 186

The petition of A.B (wife of C.B) of

SHEWETH

1. That on the day of one thousand eight hundred and , your petitioner, then AD., spinster, was lawfully married to C.B., at

2. That from her said marriage, your petitioner lived and cohabited with her said husband at until the day of , one thousand eight hundred and , when your petitioner separated from her said husband as hereinafter more particularly mentioned, and that your petitioner and her said husband have had no issue of their said marriage.

3. That from and shortly after your petitioner's said marriage, the said C.B. habitually conducted himself towards your petitioner with great hadhness and cruelty, frequently abusing her in the coarsest and most insulting language, and beating her with his fists, with a cane, or with some other weapon.

4. That on an evening in or about the month of one thousand eight hundred and , the said C.B in the highway and opposite to the house in which your petitioner and the said C.B were

1018/2010.

then residing at _____ aforesaid, endeavoured to knock your petitioner down, and was only prevented from so doing by the interference of F.D., your petitioner's brother.

5. That subsequently on the same evening, the said C.B., in his said house at _____ aforesaid, struck your petitioner with his clenched fists a violent blow on her face.

6. That on the Friday night on the month of _____ one thousand eight hundred and _____, the said C.B in _____ without provocation, threw a knife at your petitioner, thereby inflicting a severe wound on her right hand.

7. That on the afternoon of the _____ day of _____ one thousand eight hundred and _____, your petitioner, by reason of the great and continued cruelty practiced towards her by her said husband with assistance withdrew from the house of her said husband to the house of her father at _____, that from and after the said _____ day of _____, one thousand eight hundred and _____, your petitioner hath lived separate and apart from her said husband, and hath never returned to his house or to cohabitation with him.

8. That there is no collusion or connivance between your petitioner and her said husband with respect to the subject of the present suit.

Your petitioner, therefore, prays that this (Hon'ble) Court will decree a judicial separation between your petitioner and the said C.B., and also order that the said C.B., do pay the costs of and incident to these proceedings.

(Signed)

A.B

Form of verification : See No.1

No. 9 – Statement in answer to No.8

In the (High) Court of

The _____ day of _____ Between A. B.,
Petitioner, and C.B., respondent.

C.B., the respondent, in answer to the petitioner filed in this cause by W.J, his attorney (or vakil) saith that he denies that he has been quality of cruelty towards the said A.B., as alleged in the said petition.

(Signed)

C.B.

No. 10 – Petition for reversal of decree of separation
(See section 24)

In the High Court of
To the Hon'ble Mr. Justice
Judge of _____)

(or To the

The

day of

186

The petition of A.B., of

SHEWETH

1. That your petitioner was on the day of lawfully
Married to

2. That on the day of , this (Hon'ble) Court of the petition
of , pronounced a decree affecting the petitioner to the effect
following, to wit : -

(Here set out the decree)

3. That such decree was obtained in the absence of your petitioner, who
was then residing at

(State facts tending to show that the petitioner did not know of the
proceedings; and, further, that had he known he might have offered a sufficient
defence.)

Or

That there was reasonable ground for your petitioner leaving his said wife, for
that his said wife.

(Here state any legal grounds justifying the petitioner's separation from his
wife.)

Your petitioner, therefore, prays that this (Hon'ble) Court will reverse the said
decree.

(Signed) A.B.

Form of Verification : See No. 1

No. 11 - Petition for Protection - order

(See section 27)

In the (High) Court of

To the Hon'ble Mr. Justice

(or To the Judge).

The day of 186

The petition of C.B., of the wife of A.B

SHEWETH -

That on the day of She was lawfully
married to A.B., at

That she lived and cohabited with the said A.B. for years at and
also at , and hath had children, issue of her said
marriage, of whom are now living with the applicant, and wholly dependent upon
her earnings.

That on or about _____, the said A.B., without any reasonable cause, deserted the applicant, and hath ever since remained separate and apart from her.

That since the desertion of her said husband, the applicant hath maintained herself by her own industry (or on her own property, as the case may be), and that thereby and otherwise acquired certain property consisting of (here state generally the nature of the Property).

Wherefore she prays an order for the protection of her earnings and property acquired since the said, _____ day of _____ from the said A.B., and from all creditors and persons claiming under him.

(Signed) C.B.

No. 12 – petition for Alimony pending the suit

(See section 36)

In the (High Court of

B against B

To the Hon'ble Mr. Justice

(or To the Judge of).

The _____ day of 186

The petition of C.B., the lawful wife of A.B.

SHEWETH

1. That the said A.B., has for some years carried on the business of at _____ and from such business derives the net annual income of from Rs. 4,000 to 5,000.
2. That the said A.B. is possessed of plate, furniture, linen and other effects at his said house, _____ aforesaid, all of which he acquired in right of your petitioner as his wife, or purchased with money he acquired through her, of the value of Rs. 10,000
3. That the said A.B is entitled, under the will of his father, subject to the life interest of his mother therein, to property of the value of Rs. 5,000 or some other considerable amount. (a)

Your petitioner, therefor, prays that this (Hon'ble) Court will decree such sum or sums of money by way of alimony, pending the suit, so to this (Hon'ble) Court may seem meet

(Signed) C.B.

Form of verification : See No 1

No. 13 – Statement in answer to No. 12

In the (High) Court of

B. against B

A.B of _____, the above – named respondent, in answer to the petition for alimony, pending the suit, of C.B., says –

1. In answer to the first paragraph of the said petition, I say that I have for the last three years carried, on the business of _____, at _____ and that, from such business, I have derived a net annual income of Rs. 900, but less than Rs. 1,000.

2. In answer to the second paragraph of the said petition, I say that I am possessed of plate, furniture, linen and other chattels and effects at my said house aforesaid, of the value of Rs.7,000, but as I verily believe of no longer value. And I say that a portion of the said plate, furniture and other chattels and effects of the value of Rs. 1,500, belonged to my said wife before our marriage, but the remaining portions thereof I have since purchased with my own monies. And I say that, save as hereinbefore set forth, I am not possessed of the plate and other effects as alleged in the said paragraph in the said petition, and that I did not acquire the same as in the said petition also mentioned.

3. I admit that I am entitled under the will of my father, subject to the life interest of my mother therein, to property of the value of Rs. 5,000, that is to say, I shall be entitled under my said father's will, upon the death of my mother, to a legacy of Rs. 7,000, out of which, I shall, have to pay to my father's executors the sum of Rs.2000 the amount of a debt owing by me to his estate, and upon which debt I am now paying interest at the rate of five per cent per annum.

4. And, in further answer to the said petition, I say that I have no income whatever except that derived from my aforesaid business, that such income, since my said wife left me, which she did on the day of last, has been considerably diminished, and that such diminution is likely to continue And I say that out of my said income, I have to pay the annual sum of Rs.100 for such interest as aforesaid to my late father's executors, and also to support myself and my two eldest children.

5. And, in further answer to the said petition, I say that, when my wife left, my dwelling - house on the day of last, she took with her, and has ever since withheld and still withholds from me, plate, watches and other effects in the second paragraph of this my answer mentioned, of the value of, as I verily believe, Rs. 800 at the least; and I also say that, within five days of her departure from my house as aforesaid, my said wife received bills due to me from certain lodgers of mine, amounting in the aggregate to Rs. And that she has ever since withheld and still withholds from me the same sum.

(signed) A.B

No -14 - Undertaking by minor's next friend to the answerable for respondent's costs

(See section 49)

In the (High) Court of

I, the undersigned A.B., of being the next friend of C.D who is a minor, and who is desirous of filling a petition in this court, under the Indian Divorce Act, against D.D of , hereby undertake to be responsible for the costs of the said D.D. in such suit, and that, if the said C.D fail to pay to the said D.D. when and in such manner as the court shall order all such costs of such suit as the Court shall direct him (or her) to pay to the said D.D., I will forthwith pay the same to the proper officer of this court.

Dated this

day of 186

(Signed) A.B